

Näpunäiteid õigeks ahjukütmiseks

Kui ahju või pliiti õigesti kütta, võib 20–30% kütust kokku hoida, sest sooja saab vähema kütusega rohkem. Pealegi pikeneb ahju iga niimoodi kaks korda.

Korstnapühkijad väidavad, et levinud on eksiarvamus kütta poolkinnise siibriga. Et niimoodi kestvat põlemine kauem ja sama koguse kütusega annab ahi rohkem sooja. Tegelikult on vastupidi – kui siiber on pooleldi kinni, ei põle kütus täielikult ära. Tekib tahm, mis lasedub suitsulõõridesse ja muudab need tuleohtlikuks.

Mittetäielik põlemine mõjub ka rahakotile laostavalt. Esiteks tuleb sagedamini korstnapühkija kutsuda. Teiseks, kuna kogu kütus ei põle ära, eraldub selle võrra ka vähem soojust ning kütet kulub ajapikku rohkem. Kolmandaks, küttekolde kasutusiga on pea kaks korda lühem kui õigel kütmisel. Siibri võib sulgeda alles umbes 20 minutit pärast ahjuukse täielikku sulgemist.

Kuigi haab on kütteväärtusel tagareas, on see tuleohutuse seisukohalt omaette väärtus. Korstnapühkijad väidavad, et kui korsten on tahma täis, tuleks paar nädalat kütta haavapuiduga – puhas-tavat suurel määral ära.

Kütus olgu kuiv

Märg kütus, olgu see puit või turbabrikett, soodustab korstnas pigi tekkimist. Ahjutäis märga puitu võib sisaldada 8–10 liitrit vett. Selle põlemisel on temperatuur koldes madal. Põlemine on mittetäielik ja eraldub palju veeauru. Kui see koos pigiaurudega külmale lõõripinnale sadestub, tekib tuleohtlik pigi.

Asjal on ka rahaline külg. Märja kütusega läheb umbes 70% soo-

jusest kasutult korstnasse. Suisa kahjulikult. Kõigepealt peab ju vesi ära aurama. Aur aga korstnale head ei tee. Näiteks õhukuiv puit (õues, ilma katusealuset kuivanud) annab 80% rohkem sooja kui märg või toores puit. Niiskusesisalduse vähendamiseks tuleb koldesse rohkem õhku juhtida. Niimoodi suitsugaasid “lahjenduvad” ja pigi tekib vähem. Seda tuleb arvestada eriti kütmise algul, mil suitsukäigud on külmad.

Liigne õhk on ka kahjulik

Enne oli juttu madala põlemistemperatuuri kahjulikkusest, aga kahjulik on ka liigne õhk. See ei võta põlemisest osa, vaid läheb läbi ahju lõõristiku ja jahutab asjatult selle sisepinda. Seepärast ei peaks ahju kütma täiesti lahtise uksega, nii et tõmbeuks ja välisuks on mõlemad kogu aeg lahti.

Eriti kahjulik on see kütmise lõpul. Juba ainuüksi tõmbeukse avamine alandab temperatuuri koldes mitmesaja kraadi võrra. Nii et lahtiste ustega kütmine on tegelikult ahju sihilik jahutamine.

Korstnapühkijad soovivad hoida ukse lahti ainult nii kaua, kuni leegid on kütuse täielikult haaranud. Siis tuleb välisuks koomale panna, jättes umbes 10cm pilu. Kütmise lõpupoole peaks seda pilu pidevalt vähendama.

Kui tegu on sellise ahjuga, millel topehtuks, siis sisemine restuks peab kogu aeg kinni olema. Õhku tuleb niigi, aga ei pillu sädemeid ahjusuust välja.

Liigne õhk on siiski vähem kahjulik kui pooleldi suletud siibriga kütmine. Pigem olgu õhku rohkem, kui et teha sellele takistusi siibriga või ahju täiesti kinnise välisuksega.

HÜVA NÕU

Milline puit on kütteks parim?

- Ükskõik mis liiki puiduga tegu, peab küttepuu olema kuiv, selle niiskusesisaldus ei tohi olla üle 20%.
- Kõige kõrgema kütteväärtusega on tamm ja saar, neid on mõistlik segada teiste puuliikidega.
- Parimad küttepuud on hall ja must lepp ning kask. Need on kõrge kütteväärtusega ning lepa tugev külg on see, et ei aja tahma.
- Kõige puhtamalt põleb haab, kuid tema kütteväärtus on musta lepa omast ligi kaks korda madalam.
- Toored halud peavad olema seisnud vähemalt ühe suve katuse all, vihma ja lume eest kaitstult.
- Kask nõuab enam kui aastast kuivamisega, lepp kuivab kõige kiiremini, okaspuu lepast natuke aeglase- mald, haab kuivab korralikult kuivaks kahe suvega.
- Ühe suvega võib saada suhteliselt kuivad küttepuud, kui need on halgudeks lõhutud ja riita laotud varakevadel ning kuivamiskoht on tuuline ja kuiv.
- Kasutamiskõlblik puuhalg tundub kaalult kerge ja on veidi tuhmunud. Punakas lepuhalg tähendab, et puu on alles toores ja seda ei saa põletada.
- Niisket puud ei või ladustada tihedalt puukuuri ega keldrisse, sest see läheb hallitama.
- Küttepuud peab tooma külmast tuppa 1–2 ööpäeva enne kütmist, et puud jõuaksid soojeneda ja loovutada ülemäärast pindmist niiskust. Sellise puu süttimine on kiire ning põlemine algusest saadik puhas ja tõhus.
- Puuhalud võiks olla terve kolde pikkused. Jämedamad halud võiks ühtlase põlemise saavutamiseks laduda koldes keskele, kuid mitte kõige alla. Kolde külgeinte juures on põlemistingimused kehvemad kui keskel ja sinna laduge peenemad halud.